



## Związek Rzemiosła Polskiego

---

ul. Miodowa 14, 00-246 Warszawa, tel. +48 22 50 44 200, fax. +48 22 50 44 220, [www.zrp.pl](http://www.zrp.pl), [zrp@zrp.pl](mailto:zrp@zrp.pl)

### **Opinia ZRP dot. pełnego oskładkowania umów cywilnoprawnych**

Warszawa, styczeń 2021 r.

---

W związku z planowanymi przez Rząd zmianami, dotyczącymi oskładkowania umów cywilnoprawnych, Związek Rzemiosła Polskiego (ZRP) pragnie niniejszym wyrazić swoją opinię na ten temat.

Zdaniem ZRP i środowiska rzemieślniczego, oskładkowanie wszystkich umów cywilnoprawnych będzie kolejnym poważnym obciążeniem dla małych firm rzemieślniczych i rodzinnych przedsiębiorstw. W sytuacji trwającej epidemii koronawirusa, priorytetem powinno być utrzymanie miejsc pracy, tymczasem pełne oskładkowanie np. umów zlecenia spowoduje wzrost kosztów zatrudnienia i doprowadzi do zwolnień pracowników sezonowych, którzy zatrudniani są dla realizacji określonych zadań i jednorazowych projektów. Zdajemy sobie sprawę, że pełne oskładkowanie zleceń oznacza zwiększenie wpływów dla sektora publicznego (nawet o 4 mld zł<sup>1</sup>), jednak przedsiębiorców, dotkniętych kryzysem spowodowanym przez pandemię, nie stać na tak duży wzrost kosztów działalności.

Także eksperci KPMG w Polsce zwracają uwagę na fakt, iż proponowane zmiany mocno uderzą w finanse zarówno zleceniodawców, jak i zleceniobiorców. Zamiar pełnego oskładkowania umów cywilnoprawnych – umów zlecenia, czy innych umów o tym charakterze oznacza, że albo pracodawcy będą musieli ponieść wyższe koszty zatrudnienia, albo pracownicy dostaną mniej pieniędzy na rękę. Dla pracodawców oznaczać to będzie dołożenie kolejnego ciężaru, a dla pracowników zmniejszenie przychodów. Przeprowadzanie takich zmian w czasie kryzysu gospodarczego, jest, co najmniej nielogiczne. Takie reformy należałoby przeprowadzać, kiedy mamy dobrobyt, a nie wtedy, kiedy szaleje kryzys gospodarczy i cały świat stanął na głowie. Nie wystarczy tłumaczenie Rządu, iż pracownicy na umowach śmieciowych nie są w żaden sposób zabezpieczeni i łatwo ich zwolnić, ten argument nie przemawia do pracodawców również stojących na granicy bankructwa. Przypominamy, że w II kwartale 2020 r. zarejestrowano o 19,8% więcej upadłości podmiotów gospodarczych niż w analogicznym okresie roku 2019. Co prawda w III kwartale 2020 r. zanotowano o 7,5% mniej upadłości podmiotów gospodarczych niż w III kwartale 2019 r., ale nie rekompensuje to wzrostu, jaki wystąpił w okresie wcześniejszym<sup>2</sup>. Większość przypadków niewypłacalności ma dopiero nadejść, głównie w pierwszej połowie 2021 r.

Planowane podniesienie składek na ubezpieczenia społeczne od umów zleceń może zwiększyć liczbę bezrobotnych. Według danych GUS, stopa bezrobocia w listopadzie 2020 r. wyniosła 6,1%, co oznacza wzrost o 1% w stosunku do analogicznego okresu 2019 roku.

---

<sup>1</sup> *Oskładkowanie umów zleceń. Wraca stary pomysł*, PAP, <https://businessinsider.com.pl/twoje-pieniadze/prawo-i-podatki/oskladkowanie-umow-zleceń-wraca-stary-pomysl/27q9ldy>

<sup>2</sup> *Rejestracje i upadłości podmiotów gospodarczych w III kwartale 2020 roku*, GUS, listopad 2020.

Natomiast liczba zarejestrowanych bezrobotnych wyniosła 1 025,7 tys. (dane za listopad 2020 r.)<sup>3</sup>. Prognozuje się, że na koniec 2021 roku stopa bezrobocia może sięgnąć 6,5-7%<sup>4</sup>. Przedsiębiorcy mają problem z utrzymaniem personelu zatrudnionego na umowy o pracę na czas nieokreślony. Warto więc, żeby Rząd zastanowił się nad obniżeniem kosztów pracodawcy, w przypadku umów o pracę, mogłoby to spowodować, że chętniej zatrudnialiby oni pracowników właśnie na te umowy.

Rząd, co prawda przewidział możliwość zwolnienia zleceniodawcy z obowiązku obliczania, potrącania i opłacania składek. Osoby, które wykonują umowy zlecenia (umowy agencyjne lub inne umowy o świadczenie usług), mogą złożyć wniosek do ZUS w tej sprawie. Jednak, aby zwolnić zleceniodawcę z obowiązku naliczania składek muszą być spełnione następujące warunki<sup>5</sup>:

- 1) umowa zlecenia została zawarta w okresie od dnia 1 stycznia 2021 r. do dnia 31 marca 2021 r.;
- 2) przedmiot zawartej umowy związany jest z usługami określonymi w Tarczy antykryzysowej 6.0, tj.:
  - działalnością twórczą w zakresie sztuk plastycznych, literatury, muzyki, twórczości audialnej, utworów audiowizualnych, teatru, kostiumografii, scenografii, reżyserii, choreografii, lutnictwa artystycznego i sztuki ludowej;
  - działalnością artystyczną w dziedzinie sztuki aktorskiej, estradowej, tanecznej i cyrkowej oraz w dziedzinie dyrygentury, wokalistyki i instrumentalistyki;
  - działalnością techniczną wspomagającą produkcję audiowizualną lub produkcję i wystawianie wydarzeń artystycznych;
  - usługami w zakresie architektury, architektury wnętrz, architektury krajobrazu oraz usługami w zakresie architektury świadczonych przez osoby nieposiadające uprawnień budowlanych w rozumieniu ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane;
  - usługami świadczonymi na rzecz muzeów w rozumieniu ustawy z dnia 21 listopada 1996 r. o muzeach:

---

<sup>3</sup> *Bezrobotni zarejestrowani i stopa bezrobocia. Stan w końcu listopada 2020*, GUS, grudzień 2020, <https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/rynek-pracy/bezrobocie-rejestrowane/bezrobotni-zarejestrowani-i-stop-a-bezrobocia-stand-w-koncu-pazdziernika-2020-r-,2,99.html>

<sup>4</sup> *Eksperti zapowiadają wzrost bezrobocia*, [https://businessinsider.com.pl/finanse/makroekonomia/bezrobocie-w-polsce-w-2020-r-prognozy-ekonomistow/g0ftkvm?fbclid=IwAR1\\_4V\\_fk-UM0SEgBKibzos\\_FPA\\_kEhVAXyXF5amCWzvL0uDn-fg8bAZgf0](https://businessinsider.com.pl/finanse/makroekonomia/bezrobocie-w-polsce-w-2020-r-prognozy-ekonomistow/g0ftkvm?fbclid=IwAR1_4V_fk-UM0SEgBKibzos_FPA_kEhVAXyXF5amCWzvL0uDn-fg8bAZgf0)

<sup>5</sup> Ustawa z dnia 9 grudnia 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz zmianie innych ustaw (Dz.U z 2020 r. poz. 2255), Warszawa, dnia 15 grudnia 2020 r.

- a) w zakresie pozaszkolnych form edukacji;
  - b) przez przewodników muzeów.
- 3) łączny przychód uzyskany z wykonywania umów zlecenia na rzecz wszystkich zleceńodawców, w miesiącu poprzedzającym miesiąc, w którym został złożony wniosek o zwolnienie z obowiązku naliczania składek nie był wyższy od 100% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia z poprzedniego kwartału ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie przepisów o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, obowiązującego na dzień złożenia wniosku;
- 4) zleceniobiorca nie podlegał ubezpieczeniom społecznym z innego tytułu niż wykonywanie umów zlecenia.

Takie uwarunkowania będą niestety rozwiązaniem znowu tylko dla nielicznych przedsiębiorców. Zdaniem ZRP, na czas trwania epidemii, Rząd powinien wycofać się z pomysłu oskładkowania wszystkich umów cywilnoprawnych. Dodatkowo, zgodnie z art. 36 ust. 17 ustawy systemowej<sup>6</sup>: „Płatnik składek lub osoba fizyczna zlecająca dzieło informuje Zakład o zawarciu każdej umowy o dzieło, jeżeli umowa taka zawarta zostanie z osobą, z którą nie pozostaje w stosunku pracy lub jeżeli w ramach takiej umowy nie wykonuje pracy na rzecz pracodawcy, z którym pozostaje w stosunku pracy, w terminie 7 dni od dnia zawarcia tej umowy”. Generuje to dodatkowy nakład obowiązków dla pracodawców w związku z koniecznością zgłaszania każdej umowy o dzieło do ZUS.

Z uzasadnienia nowelizacji specustawy w sprawie COVID-19 wynika, że zgłaszanie informacji o zawartych umowach o dzieło ma przede wszystkim służyć celom statystycznym, nie zgadzamy się na dokładanie kolejnych obowiązków przedsiębiorcom, w dobie pandemii, dla celów statystycznych... Zaznaczamy również, że wszyscy przedsiębiorcy, bez względu na rodzaj wykonywanej działalności, czy region, w którym mieszkają, powinni być równo traktowani przez polski Rząd. Nie oznacza to jednak „zamykania branż” na terenie całego kraju, jest to w naszej opinii nieporozumieniem. Opóźnianie podjęcia przez Rząd stosownych przeciwdziałań może doprowadzić do przekształcenia się rynku pracy w główną barierę rozwoju gospodarczego. Po raz kolejny podkreślamy **konieczność wypracowania nowego konsensusu (ustalenia punktu równowagi) między placowymi interesami pracowników a interesami i możliwościami pracodawców**<sup>7</sup>.

<sup>6</sup> Ustawa z dnia 13.10.1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. 1998 Nr 137 poz. 887 ze zm.).

<sup>7</sup> Uwagi i opinie Związku Rzemiosła Polskiego do „Wieloletniego Planu Finansowego Państwa na lata 2019-2022” (WPFPP), ZRP, Warszawa, maj 2019 r., s. 7.